

Pünkösöd: a Megvilágosodás és a Hit ünnepe

Ebben a kis jegyzetemben nem annyira egyházi ünnepeink jelentéstartalmáról, mint az ünnepléshez szükséges szerűen hozzátartozó feladatainkról, kötelezettségeinkről szeretnék néhány gondolatot kifejteni.

Miért? Kaphatják fel egyesek erre a fejüket.

Nem elég az, ha méltóképpen ünnepelelünk? Ünnepi ruhát öltünk, elmegyünk a templomba, úrvacsorát veszünk, aztán hazamegyünk és elfogyasztjuk az ünnepi lakomát. Ez ugyanis ünnepeink szokásos rendje. „Megadjuk neki a módját” – ahogy egyesek mondani szokták. Karácsonykor a szeretet ünnepe megajándékozunk egymást. A kisgyerekeknek mesélünk Jézus születéséről. A betlehemi jászolról, a három királyról, stb. Húsvétkor meglocsoljuk a lányokat, asszonyokat. Hímes tojással kínáljuk a vendégeket. Sőt, magunk is jókat eszünk a húsvéti sonkából és a főtt tojásból. Másrészt néhány szót ejtünk Krisztus feltámadásáról.

De mit csinálunk Pünkösdkor? Örülünk a tavasznak! A sok szép virágnak. A bódító illatú orgonabokrokknak, a jázminnak, a nárcisznak és az egyáltalán nem illatos, de méltósággteljesen szép, selymesszirmú pünkösdi rózsacsokroknak, amelyek nélkül nem is lehetne Pünkösöd elképzelni. Elmegyünk a templomba. Megnézzük fiataljaink konfirmációs ünnepségét, fogadalomtételét és örülünk annak, hogy újabb hitben megerősödött, felkészült tagokkal bővült egyházunk híveinek serege. Aztán megint hazamegyünk és elfogyasztjuk az ünnepi ebédet. Vajon jól van-e ez így?

– Hát mi más csinálhatnánk! – hallom a sokakban felvetődött kérdést. Eleget tettünk az Istennel szembeni kötelezettségünknek, mert elmentünk a templomba. Imádkoztunk. Részt vettünk egy lélekemelő szertartáson, fiataljaink konfirmációs ünnepségén. Mi más tehetnénk?

Ha így fogjuk fel ezt az ünnepet, akkor eddig még nagyon keveset értettünk meg ennek üzenetéből. Bármilyen sok pünkösödöt is sikerült eddig megélnünk.

Hát mit kellene még ilyenkor tennünk?

Induljunk ki a Pünkösöd misztériumából. Mi történt ekkor? Ötven nappal Krisztus feltámadása után a tanítványoknak égő lángnyelvek formájában megjelent a Szentlélek, aminek hatására nagy lelkiismeretfurdalást éreztek. Hogy már jóformán elfelejtették nagy tanítómesterüket: Jézust. Továbbá azt, hogy azokat a tanításokat, amelyeket tőle hallottak, ugyan szívébe zárták, de nem adták tovább embertársaiknak, vagyis nem teljesítették Jézus parancsolatait. Ekkor világosodott meg a tanítványok előtt, hogy mi is az ő küldetésük? Mit jelent keresztény embernek lenni? Mi a keresztények feladata: hitben megerősödvé az Evangélium (Örömhír) elvei szerint élni a Földön, hogy minél előbb megvalósulhasson itt az Isten országa. Ami nem egy különleges ország, amely hihetetlen anyagi gazdagságával és jólétével tűnik ki a többi ország közül, hanem olyan, amely lelkiekben gazdag. Az ott élő emberek, szeretetben, megértésben, békességben élnek ott az Isten akaratára és Jézus tanításai szellemében. Ha ebből a szempontból vizsgáljuk meg a világ és hazánk jelenlegi helyzetét, akkor arra kell rádőbennünk, hogy nemhogy közelebb, hanem egyre távolabb jutunk Isten országának idejára megvalósulásától. Vajon jól van-e ez így?

Isten országa nem egyidőben és egyszerre fog az egész Földön megvalósulni, hanem kis vallásos szigetek formájában, amelyeknek határai egyre jobban kitágulnak és végül az egész Földet birtokukba veszik. Ezek a kis szigetek az egyes egyházi közösségek. Először azon emberek körében kell megvalósulnia ennek, akik hisznek Istenben, ismerik és követik Jézus tanításait. Minél közelebb kerülünk Jézus tanításai megismerésében, – sőt megér-

tésében, átélésében – és a mindennapok gyakorlatában való megvalósításában, annál közelebb jutunk az Isten országa idejájának az eléréséhez.

Mi tehát Pünkösöd misztériumának a lényege?

A tanítványok előtt villámcsapásszerűen megvilágosodott az a felismerés, hogy emberként élni csak hitben és csak hit által lehet. Az ember attól lesz Ember – vagyis Isten gyermeke –, hogy van hite. De nem akármilyen hite, – zavaros, kusza, különböző mondvascsinált elemekből összerakott ideológiája – hanem keresztény hite, amelyeknek alapja a Biblia. Amelyet már sokszor próbáltak negligálni, – babonás hiedelmek gyűjteményének beállítani, mégis kétezer éve állja az idők próbáját. Azóta sok divatos ideológia tűnt már fel és rövid tisztavirág élete után került a történelem süllyesztőjébe, de a Biblia szeleme, mint isteni üzenet és örömhír maradt.

Ilyenkor, Pünkösdkor azon kellene tehát medítnunk, hogy mennyire is szilárd és megalapozott, elmélyült a mi hitünk? Elég-e ehhez az, amit gyermekkorunkban a hitoktatás keretében – ha egyáltalán részesültünk hitoktatásban! – kaptunk. Vagy amit a konfirmációs előkészületek, a felkészítés során kaptunk? Úgy gondolom, hogy nem. Ahhoz, hogy hitben erős, meggyőződéses keresztények lehessünk, többet kellene forgatnunk és olvasgatnunk esténként és vasárnaponként – hébe-hóba – a Bibliát. Amikor és 1968 után először kijutottam Nyugatra a legnagyobb meglepetést számomra nem az ottan tapasztalható jólét, a nagy áruválaszték, a tisztaság és az udvariasság jelentette, hanem az, hogy felfedeztem: minden szálloda éjjeli szekrényeinek fiókjában volt egy Biblia. (Ausztriában, Németországban, Svájcban németül, az USA-ban angolul.) Vajon miért? Azért, mert az ottani emberek egy jelentős része valószínűleg igényelte, hogy elalvás előtt beleolvasson a Bibliába. Nem sokat. Csak egy-két versszakot. Próbálják ki, hogy ezután mennyivel nyugodtabban, békésebben tudnak aludni. Mert a Biblia olvasása egyszersmind az Istennel való párbeszéd egyik formája. Ha gondolatszegények vagyunk, és nem tudjuk, hogy egy este lefekvés után hogyan kezdjük el a párbeszédet a Jóistennel – ami a hitélet alapja, a lelkiismeret működtetésének egyik eszköze – akkor próbálják meg a Bibliaolvasást. Ugyanarra az eredményre jutnak. Mit gondolnak, hogy a mi istentiszteleteink a lelkész miért ismétli el kétszer is, hogy a felolvasott ige a Biblia melyik részében található? Azért, mert ha valaki el akar mélyülni ebben a gondolatkörben tudja, hogy hol kel keresnie. Öseinknél gyakori szokás volt, hogy vasárnap este még beleolvastak a lelkész által idézett bibliai részbe, hogy még jobban elmélyüljenek ennek tanításaiban.

Mi tehát Pünkösöd üzenete?

Az, hogy alapos lelkiismeretvizsgálatot kell tartanunk már a Pünkösödöt megelőző 1-2 hétben, arról hogy miként is állunk hitbéli felkészültségünk dolgában? Hogy elővegyük a saját Bibliánkat – mert minden jó kereszténynek kell legyen legalább egy Bibliája – és elkezdjük beleolvasgatni. Meglátják, hogy ezek után egyre többször érzik úgy, hogy a bibliaolvasás lelki igényükké lesz. Jó lenne, ha lelkeseink Pünkösöd előtt mindig írásban és ígéhirdetésükben is felolvasnák azokat a bibliarészeket, amelyeket az adott évben a pünkösdi lelki felkészülés jegyében elolvasásra ajánlunk. Akkor sokkal felkészültebben, megtisztult lélekkel mehetnénk el a pünkösdi istentiszteletre, mert úgy éreznénk, hogy ezzel a csodálatos ünneppel kapcsolatban eleget tettünk az Úr akaratának, kívánságának. Hogy csak megerősített hitben lehet és szabad élnünk. Csak hitünk által leszünk több, egyszerű biológiai lélynél, vagyis csak általa leszünk Ember, Isten igazi gyermeke!